

[Indenrigs- og boligministeren.]

grundstoffer, som uden ydre påvirkning omdannes til nye stoffer, altså undergår en grundstofforvandling under udsendelse af atomkærnestråling. Da disse stoffer nu kan fremstilles kunstigt i store mængder og til en langt billigere pris end det gammelkendte radium, har de i den senere tid fundet anvendelse på mangfoldige områder, såvel indenfor forskningen som i det praktiske liv. Stofferne finder således anvendelse indenfor den biologiske forskning og i den medicinske diagnostik, endvidere i den medicinske behandling, idet de dels anvendes på samme måde som radium, dels indføres i selve organismen. I landbrugsforskningen har de radioaktive stoffer også fundet anvendelse; man har ved at blande sådanne stoffer i bestemte, målelige mængder til forskellige typer kunstgødning kunnet undersøge disses blandingsforhold med mulden og senere følge deres udnyttelse i planterne ved fine målemetoder. Også indenfor industrien bliver anvendelsen af radioaktive stoffer mere og mere udbredt. Det skal eksempelvis nævnes, at de finder anvendelse i tekstilfabrikationen ved bekæmpelse af statisk elektricitet, i støberier til gennemlysning af stålgoods og i papirfabrikationen til tykkelsesmåling. Endvidere kan de anvendes ved eftersporning af utætheder i pumpe-systemer o. lign.

Såvel ved den industrielle som ved den medicinske anvendelse vil strålingen fra de radioaktive stoffer, såfremt passende sikkerhedsforanstaltninger ikke træffes, kunne forvolde skade på personer, der er beskæftiget med stofferne. Det drejer sig om alvorlig risiko for liv eller helbred, idet stofferne vil kunne fremkalde bl. a. svære forbrændinger, alvorlige blodsygdomme og kræft eller kræftlignende lidelser, øjenbeskadigelser, sterilitet eller skade på afkom.

De første kunstige radioaktive stoffer, der importeredes her til landet, kom fra USA, hvis myndigheder krævede, at importen skulle foregå under kontrol af de danske myndigheder. Da disse stoffer hovedsagelig blev anvendt til sygdomsbekæmpende formål samt i den videnskabelige forskning, var der ikke behov for særligt fastsatte regler om sikkerhedsforanstaltninger, idet de udførte behandlinger og forsøg blev foretaget på særlige hospitalsafdelinger og forskningslaboratorier under ledelse af læger og videnskabsmænd, hvis

viden og erfaring var en garanti for en forsvarlig anvendelse af stofferne.

I den seneste tid har de radioaktive stoffer imidlertid her i landet i lighed med, hvad tilfældet er i andre lande, også fundet anvendelse i erhvervslivet, specielt i industrien, og forskningen foretages ikke længere kun på laboratorier, men f. eks. for gødningsstoffers vedkommende ved markforsøg. Stofferne importeres endvidere ikke længere alene fra USA, men også fra England og Holland, hvis myndigheder ikke har stillet noget krav om, at importen skal foregå under offentlig kontrol. Enkelte danske industrier og merkantile forskningslaboratorier har derfor i den forløbne tid kunnet importere betydelige mængder af radioaktive stoffer fra disse lande, ikke mindst efter at disse stoffer i foråret 1952 er blevet overført til friliste. Da de radioaktive stoffer har en stor betydning for industriens fortsatte udvikling og konkurrenceevne, må det antages, at denne import vil fortsætte i stigende omfang. Jeg har derfor fundet det påkrævet, at der nu tilvejebringes bestemmelser, således at man kan sikre sig, at disse farlige stoffer ikke kommer i ukyndiges hænder og derved kommer til at forårsage skade på liv og helbred.

Det foreslås derfor i lovens § 1, at der fremtidig skal indhentes en tilladelse til fremstilling, import og besiddelse af disse stoffer.

Bestemmelsen er meget vidt formuleret, idet den omfatter alle radioaktive stoffer, også de gammelkendte som radium og emanation, ligesom også så forholdsvist uskadelige apparater og instrumenter som selvlysende armbåndsure o. lign. principielt omfattes af bestemmelsen.

Nu er det naturligvis ikke hensigten, at sundhedsstyrelsen skal kunne gribe ind i forskningen på universitetets videnskabelige institutioner eller i lægebehandlingen med radium, som den foregår i dag, f. eks. på radiumstationen. Det er ej heller hensigten, at personer, der fremtidig køber et selvlysende ur af hidtil foreliggende og i reglen ufarlig art, der er forsynet med radioaktivt materiale på visere og cifertal, først skal ansøge om tilladelse dertil. Derfor er der i loven indføjet en bestemmelse om, at der af ministeren kan fastsættes almindelige undtagelsesbestemmelser, og det er min hensigt samtidig med lovens ikraft-